
LEZERS REAGEREN

Amelisweerd, een heet hangijzer

In de op 20 november j.l. gehouden algemene naarsledenvergadering van Oud-Utrecht heb ik het woord Amelisweerd laten vallen. Niet omdat ik iets nieuws had te brengen over de betekenis van dit unieke landgoed, waarvan iedere niet strikt nodige aantasting moet worden voorkomen. Daaromtrent zal, ook binnen onze vereniging, geen enkel verschil van inzicht bestaan. En wat strikt nodig is, is bij herhaling onderzocht, terwijl de gemeenteraad van Utrecht, door bij meerderheid van stemmen een daartoe strekkende motie aan te nemen, de Minister van Verkeer en Waterstaat heeft uitgenodigd, zich nog eens met kracht te beraden op een oplossing, waarbij, bij de aanleg van Rijksweg A 27, Amelisweerd alsnog aan iedere aantasting van het natuurschoon zou kunnen ontkomen. Ons past nu een afwachten van de door de Bewindsman te nemen beslissing.

Waarom dan dit stukje in ons Maandblad over wat wij uitvoerig in de plaatselijke en landelijke pers hebben kunnen lezen? Wel, omdat in het aprilnummer van dit blad een stukje heeft gestaan, waarin de maatregelen, waarvan de gemeenteraad nu nadere overweging en, zo mogelijk, herziening heeft bepleit, - helaas - scheef, tendentius en onjuist waren weergegeven. Het feit dat dit artikel in grote tijdnood moest worden ge-

schreven, heeft de auteur parten gespeeld. Daardoor kon slechts een negatieve stemming worden gewekt tegenover de overheidsinstanties, die niet alleen met de belangen van het natuurschoon rekening hebben te houden, doch daarnaast in gelijke mate aandacht moet schenken aan de belangen van een duurzame en redelijke verkeersvoorziening.

Niemand is gebaat met een onjuiste voorstelling van zaken, ook onze vereniging die goede propaganda verdient, niet. Daarom heb ik het bestuur van Oud-Utrecht en de redactie van dit Maandblad aan de hand van een op zakelijke gegevens gebaseerde uiteenzetting omtrent de juiste toedracht van zaken ingelicht en ter vergadering een kort artikelje, in het Maandblad op te nemen, toegezegd. Aan deze toezegging meen ik door dit weinige te hebben voldaan. Wie omtrent de desous der zaak meer wil weten, kan bij mij terecht. En overigens wachten wij, natuurliefhebbers, met spanning op de verdere loop der dingen.

*J. Schuttevâer
lid propagandacommissie*

Tegen betaling ter overname gevraagd: Maandblad Oud-Utrecht 1961 nr 10; 1963 nr 2, 3 en 8. Tevens titel en inhoudsopgave van 1960 en 1961. Eventueel volledige jaargangen. Gaarne opgave aan P. H. Bogaard, Bosuillaan 111 Bilthoven, tel. 030-790158.

SYMPOSION OVER MIDDELEEUWSE KERKEN

In het Maandblad van Oud-Utrecht van november staat een indruk van het symposion over de Utrechtse binnenstadskerken van de hand van de heer C. Staal. Dat is een verheugende en goede zaak. Minder verheugend is, dat de schrijver demonstreert een vreemdeling - zo niet in Jeruzalem - dan wel in Utrecht te zijn. En dat is als zo'n bijdrage verschijnt in een blad, dat gewijd is aan de bestudering van de Utrechtse geschiedenis, een kwade zaak.

De schrijver betoogt namelijk, dat de stad - hij bedoelt natuurlijk de hervormde gemeente - binnen enkele jaren „beschikt over liefst vijf gerestaureerde binnenstadskerken, die voor de uitoefening van de hervormde eredienst in de city op dit moment nagenoeg overbodig zijn”. Weet de schrijver dan niet, dat de Domkerk zondag aan zondag zeer druk bezocht is en dat daar zaterdags ook nog wel één en ander te doen is;

dat zich na de restauratie om de Jacobikerk een actief kerkelijk leven heeft geconcentreerd en dat de Janskerk tot de restauratie in gebruik is geweest bij en straks ook weer zal worden gebruikt door de Evangelische Universiteits Gemeente? De Nicolaïkerkgemeente is sinds de restauratie begon zo'n acht jaar in de verstrooiing. Daar zal een nieuwe wijkgemeente moeten worden opgebouwd. Dat vergt enige tijd. Maar in ieder geval zijn er nu al iedere zondag diensten en wordt er op zaterdag - op grond van een traditie - een orgelvesper gehouden. Bovendien heeft de kerk thans een museale nevenfunctie gekregen. Alleen over het gebruik van de Buurkerk zijn er op dit ogenblik nog geen duidelijke opvattingen, maar de kans is niet uitgesloten, dat zich daar nog ongekende mogelijkheden zullen voordoen.

De schrijver maakt voorts bezwaar, dat er van de zijde

van de hervormde gemeente ten aanzien van een ruimer gebruik enige beperkingen worden gesteld. Mag een eigenaresse echter in deze tijd, waarin de inspraak hoog ten troon wordt geheven, misschien ook zelf nog enige inspraak hebben, of is dat alleen anderen voorbehouden? Dat de gebouwen er nog staan is voor een deel ook te danken aan die hervormde gemeente, die eeuwenlang daarvan de niet geringe lasten en - om dat in dit verband nare woord maar te gebruiken - ook de exploitatielasten heeft gedragen. Ook daarop werd tijdens het symposion gewezen.

Bovendien, een kerk is nu eenmaal een gebouw van zeer bijzondere aard, het is een afzonderlijke - een afgezonderde - plaats, waar de gelovige niet zo maar elk willekeurig ander gebruik zal kunnen aanvaarden. Daarvan heeft de schrijver kennelijk geen weet. Maar hij zal wel weten, dat ook op profaan terrein niet alle zaken zich laten vermengen. Of gebruikt hij soms een deel van zijn mooiste tafelbestek als schroevendraaier?

Dit soort zaken zijn ook tijdens het symposion aan de orde geweest - de belangstellende lezer zal dat straks in het verslag kunnen lezen - maar de schrijver gaat daar aan voorbij.

Ook bij andere opmerkingen van hem zijn vraagtekens te plaatsen of genuanceerder opvattingen te geven. Eén vraag nog: Geloof de schrijver nu werkelijk zelf, dat - zoals hij schrijft - „geen van de nu gerestaureerde en te restaureren kerken er nog (zou) zijn als ze

niet gebruikt waren voor de meest vreemdsoortige doeleinden?”

Maar genoeg, waar het mij om te doen was, was alleen op te merken, dat het volkomen onjuist is de indruk te wekken, dat de vijf binnenstadskerken voor de eredienst overbodig zijn.

J. van Staveren

Van het symposion over de Utrechtse binnenstadskerken (22 en 23 september in de Nicolaïkerk) is een verslag gemaakt, dat begin januari ter beschikking zal zijn. De prijs van dit verslag gaat f 10,- bedragen. Deelnemers aan het symposion betalen f 5,-, voor abonnees op het restauratiebulletin kost het f 7,50 (exclusief de portokosten ad f 1,70).

Het verslag kan t.z.t. worden afgehaald bij het kerkelijk bureau van de Hervormde Gemeente aan de Bernadottelaan, of wordt, na overschrijving van het verschuldigde bedrag op postgirorekening 616517 t.n.v. de kerkvoogdij van de Hervormde Gemeente, toegesonden. Vergeet u dan de portokosten niet!

G. J. R.

Excursie

Op zaterdag 27 januari 1979 wordt - in tegenstelling tot andersluidende berichten - toch een bezoek gebracht aan het Schrijfmuseum J. A. Dortmund, dat is ondergebracht in de Universiteitsbibliotheek van Amsterdam. In het Maandblad van november stond een inleiding over dit unieke museum.

Het Schrijfmuseum J. A. Dortmund bevindt zich op de tweede etage van het gerestaureerde Militiegebouw van de U.B., Singel 425 (tussen Spui en Koningsplein), Amsterdam. Aanvang van de rondleiding 10.30 uur. Vervoer: op eigen gelegenheid. Aanmelding: bij de Discus.

De excursiecommissie

MAANDBLAD

oud-utrecht

51e jaargang - nummer 12 - december 1978

Voorzitter:

A. H. R. Hoogezand, Zandpad 87, Breukelen, tel. (03462) 2362.

Secretaris:

D. P. Snoep, p/a Centraal Museum, Agnietenstraat 1 Utrecht, tel. (030) 31 55 41.

Penningmeester:

J. F. J. Hoeting, Tempellaan 3, De Biit, tel. (030) 760645, girorekening 57 55 20.

Administratie:

mevr. M. Uittenbogaard-van Terwisga, Titus Brandsmalaan 17, Vleuten, tel. (03407) 1986.

Redactie:

G. J. Röhner, p/a Alexander Numankade 199, Utrecht, tel. (030) 71 18 14.

C. H. Staal, Zuilenstraat 3 bis, Utrecht, tel. (030) 31 53 28.

A. H. M. van Schaik, Turkooislaan 124, Utrecht, tel. (030) 88 75 32.

E. de Jong, Kromme Nieuwe Gracht 45, Utrecht.